మన కథ నిజం కాదా!

- మన్నెం శారద

(గత సంచిక తరువాయి)

కారు ఆ ఆశ్రమంలోకి అడుగుపెడుతున్నప్పుడు కొంత అయిష్టంగానే చూశాడు సుబ్బూ.

ఆశ్రమాలన్నా, బాబాలన్నా సుబ్బూకి సదభిప్రాయం లేదు. కానీ గేటు మీద ఆర్చిలో వున్న సూర్యుడి బొమ్మ అతన్ని ఆకర్షించింది. అది తప్ప కారు లోనికి వెళ్తున్నప్పుడు మరే యితర దేవుడి బొమ్మలు ఎక్కడా కనపడలేదు. అంతా పచ్చదనం. పంటభూములు. ఇంకాస్త లోపలికి వెళ్ళాక ఒక స్కూలు, అక్కడక్కడా కుటీరాలు. ఒకచోట నేతపనికేంద్రము, ఇంకొక చోట మిషను కుడుతున్న స్త్రీలు, ఇంకొన్ని చేతి పనికేంద్రాలు కనిపించసాగాయి.

కారు ఒక కుటీరం ముందు ఆగింది.

"రారా" అంటూ కారు దిగాడు కాళిదాసు.

సుబ్బూ, ఆ వెనుక సత్యవతి, సత్తిరాజు కారు దిగారు. లోపల టేబుల్ దగ్గర కూర్చుని ఏవో లెక్కలు చూసుకుంటున్న ధర్మారావుగారు తలెత్తి చూసి చిరునవ్వుతో "రండి" అన్నాడు.

అందరూ అతనికి నమస్కరించి ఎదురు కుర్చీలలో కూర్చున్నారు.

"ఏదైనా పనిమీద వచ్చారా?" అనడిగారాయన.

"ఏనేం లేదు. ఊరికే మా సుబ్బూకి ఆశ్రమం చూపిద్దామని" అన్నాడు కాళిదాసు.

"చూపించారా?"

"ఏదీ? ఇప్పుడే రావటం ముందు మీ దర్శనం చేసుకుని" అంది సత్యవతి.

"ఆశ్రమం అంటే దేవుడు, ప్రవచనాలు, భక్తితో ఊగిపోయే మనుషులు ఇలా అనుకున్నాను.. కానీ యిక్కడ" అంటూ సందేహంగా చూశాడు సుబ్బూ ఆయన వైపు.

ఆయన చిరునవ్వు నవ్వారు.

"అలాంటి ఆశ్రమం కాదిది. ఊళ్ళో పెద్దలు వ్యసనాలతో పిల్లలు ఆలనా పాలనా లేక పక్కదారులు పడుతుంటే స్త్రీలు దారిద్ర్యంతో చాలా బాధలు పడుతున్నారు. అలంటి వారిని తీర్చిదిద్దాలని యీ ఆశ్రమం పెట్టాను. కొంతవరకు సఫలీకృతం అయ్యాను. కానీ చేయాల్సింది చాలా వుంది. తగిన మనుషులే లేరు" అన్నారు ధర్మారావుగారు.

సుబ్బూ వింటున్నాడు.

"నేనూ పుట్టుకతో గొప్పవాడినేం కాను. నా పూర్వీకులు నాకు అంతులేని సంపదనిచ్చారు వందల ఎకరాల పంటభూమితో, నేనిక్కడ ఒక రాజాలా బ్రతికాను. కానీ జీవితానికి ధ్యేయం లేదు. తినడం తిరగడమేనా 'జీవితమంటే?' అనే ఒక ప్రశ్న నన్ను తొలిచేయసాగింది. 'జీవితమంటే ఏమిటి?' అని చాలామంది పెద్దల్ని అడిగి చూశాను. వారు చెప్పే నిర్వచనాలు నాకు నచ్చలేదు. కొన్ని ఆశ్రమాలు తిరిగి చూశాను. అక్కడ భక్తి ముసుగులో జరిగే అరాచకాలు చూశాను. ఉన్మాదుల్ని, పనిలేకుండా తింటున్న వారిని చూశాను.

ఏదీ నాకు నచ్చలేదు. ఎక్కడ చూసినా వ్యాపారమే - మోసమే కనిపించింది. దేవుడి పేరుతో వీళ్ళు ప్రచారం చేస్తున్న కట్టుకథలు, కడుతున్న గుడులు, వాటి వెనుక జరుగుతున్న అధర్మం నన్ను అసంతృప్తికి గురి చేసింది. చాలా యోచించి, తిరిగి తిరిగి మా ఊరు చేరుకుని ఊరి మనుషుల్ని నిశితంగా పరిశీలించటం మొదలుపెట్టాను. చాలావరకు ఆదాయం లేకున్నా మగవారు వ్యసనపరులు కావడం, స్త్రీలు రెక్కలు విరుచుకుని కష్టపడుతూ దుఃఖభారంతో జీవితాల్ని సాగించటం, పిల్లలు కుటుంబ పరిరక్షణ లేకుండా, చదువులు లేకుండా చెడిపోవడం చూశాను.

నాకు చేయాల్సిందేదో కొద్దిగా అవగతమైంది. చిన్నగా నా పొలంలోనే ఈ ఆశ్రమాన్ని నెలకొల్పాను. మొదట ఎవరూ దీనికి ఆకర్షితులు కాలేదు. నిజంగా కష్టపడి పండించే కొందరు రైతులు - తమ భూమి అంటూ లేని వారిని చేరదీసి నా పొలాన్ని కౌలుకిచ్చాను. పేరు కౌలుగాని చాలావరకు ఆదాయం వారికే యిస్తూ, నామ మాత్రంగా తీసుకున్న డబ్బుతో స్త్రీలకి పని కల్పించాను. పిల్లలకి మంచి పాఠశాల తెరిచాను. చిన్నగా ఊరి వారు దీనికి ఆకర్షితులవ్వడం మొదలు పెట్టారు. కారణం స్త్రీలు. వారు తమ పిల్లల్ని చదివించుకోవాలన్న ధ్యేయంతో ముందుకి వచ్చారు" అంటూ చిన్నగా నవ్వారు ధర్మారావుగారు.

సుబ్బూ ఆయన మాటల్ని ఆసక్తిగా విన్నాడు.

"గేటు మీద ఆ సూర్యుడి బొమ్మ..?"

ధర్మారావుగారు అభినందిస్తున్నట్లుగా నవ్వి "నువ్వు తెలివైన కుర్రాడివి. బాగా గమనించావు. సూర్యుడు ఒక పోరాట యోధుడు. నిత్యం అతను చీకటిపై యుద్ధం చేస్తుంటాడు. నిత్య శ్రామికుడు. భూమిమీద జీవరాసులకి ప్రాణ ప్రదాత. అందుకే నేను ప్రకృతిలో సూర్యుణ్ణి మాత్రమే దేవుడిగా భావిస్తాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

"మరి మనకు అంతమంది దేవుళ్ళూ...దేవతలూ..." అంటూ సందిగ్ధంగా చూశాడు సుబ్బూ.

చాలామంది మానవోత్తముల్ని మనం వారు చేసిన మంచి పనులు గమనించి దేవుళ్ళని చేసాం. అవతారపురుషులుగా భావించాం. కాలగతిలో కవులు నిరక్షరాస్యులయిన పామర జనాన్ని ఆకర్షించేందుకు కల్పిత గాథలు ఎన్నో రాసుకుంటూ వెళ్ళారు. అది నా ఉద్దేశ్యం. శ్రమ పడటంలోనే దైవత్వముంది" అన్నారాయన.

సుబ్బూకి ఆయన మాటలు నచ్చాయి.

"వస్తాం" అంటూ పైకి లేచారందరూ.

"వెళ్ళొస్తాను" అన్నాడు సుబ్బూ ఆయనకి నమస్కరిస్తూ.

"నాకు తెలుసు" అన్నారాయన గుంభనంగా నవ్వుతూ. సుబ్బూతోపాటు అందరూ ఆయనవైపు ఆశ్చర్యంగా చూశారు.

ఆయన లేచి వచ్చి సుబ్బూ భుజం తడుముతూ "మనం చాలా కావాలనుకున్నవి చెయ్యిజారిపోతుంటాయి. కానీ అనుకోనిదేదో మన కోసం వచ్చి కాచుకుని కూర్చుంటుంది. అంతా శుభం జరుగుతుంది వెళ్ళిరా" అన్నారు.

ఆయన చివరి మాటలు అర్థమయీ అవనట్లుగా వున్నాయి. ఆలోచిస్తూ బయటకి వచ్చి కారెక్కాడు సుబ్బూ.

ఈసారి ఆ ఆశ్రమం మరింత అందంగా ఆకుపచ్చగా కనిపించింది సుబ్బూ కళ్ళకి.

సుబ్బూని చూడగానే పరుగు పరుగున ఎదురొచ్చింది అమ్మాజీ.

"అన్నా.. అమ్మామ్మగారికి సీరియస్సయింది. ఆస్పత్రిలో వున్నారు. చెపుదామంటే నువ్వేమో ఫోను సిచ్చాపు చేసి కూర్చున్నావు" అంది కంగారుగా.

"అయ్యో.. ఏమయింది?" అన్నాడు సుబ్బూ ఆందోళనగా.

అమ్మాజీ జరిగిందంతా టూకీగా ఏకరువు పెట్టేసింది.

"నీ పులిగోరు పతకం నా దగ్గరే వుంది. పాపగారు ఎళ్తూ ఎళ్తూ నాకిచ్చారు నీకివ్వమని. అది చూసి ఎందుకో మరి యిరగబడిపోయారు" అంది అమ్మాజీ.

"పులిగోరు గొలుసా? అది మహా దగ్గరుందా? సరిగ్గా చెప్పు" అన్నాడు అయోమయంగా చూస్తూ.

"అవునన్నా ఆ రోజు ఆ గొలుసు తన దగ్గరే పెట్టుకుని డబ్బిచ్చారు పాపగారు. ఆ మాట నీతో చెప్పొద్దన్నారు" అంటూ సంజాయిషీ యిచ్చింది అమ్మాజీ.

"ముందు హాస్పిటల్‌కి వెళ్దాం పద" అన్నాడు ఆటో ఎక్కుతూ.

దారిలో అమ్మాజీ చెప్పింది. ఆయనెవరో వచ్చారన్నా ఆళ్ళిద్దరూ నీ గురించే మాట్లాడుకున్నారు. అదేంటో నాకు సరిగ్గా అర్థంకాలేదు కానీ ఆయనకి నువ్వు బాగా తెలుసు" అంటూ.

సుబ్బూకి మరింత టెన్షన్ పెరిగింది.

ఆలోచిస్తూ అతను అమ్మాణమ్మగారి గదిలోకి వెళ్ళగానే ఆయన సుబ్బూని చిరునవ్వుతో చూసి "రారా" అన్నారు ఆప్యాయంగా.

సుబ్బూ ఆయన్ని చూసి మరింత ఆశ్చర్యపోతూ "నాన్నా!" అన్నాడు.

"అవును నేనే. రా.. ముందు కూర్చో" అన్నారు ప్రభాకరరావుగారు.

సుబ్బూకి తండ్రిని చూసి తలతిరిగిపోయింది.

చాలా అయోమయంగా పక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చుని అమ్మాణమ్మగారి వైపు చూశాడు.

ఆమె కళ్ళు సుబ్బూని చూసి అదేపనిగా వర్షిస్తున్నాయి.

"అమ్మా సుబ్బూకి ముందు మంచి నీళ్ళివ్వు" అన్నారు ప్రభాకరరావుగారు అమ్మాజీకేసి తిరిగి.

అమ్మాజీ గబగబా మంచినీళ్ళిచ్చింది ప్రభాకరరావుగారిని విభ్రమంగా చూస్తూ.

"కొంచెం కాఫీ కూడా" అన్నారాయన నవ్వుతూ.

అమ్మాజీ ఫ్లాస్కులోని కాఫీ మూడు కప్పుల్లో వంచి ముగ్గురికీ అందించింది.

సుబ్బూ కాఫీ తాగుతుండగా మెల్లగా అన్నారు "ఈ అమ్మాణమ్మగారు నిన్ను కన్నతల్లి" అని.

సుబ్బూ మరింత అయోమయానికి గురయ్యాడు.

"అయ్యో, ఎందుకు చెప్పేసారు? అమ్మాణమ్మ ఆందోళనగా.

"చెప్పనివ్వండి. ఇన్నాళ్ళకి కన్నతల్లి కళ్ళ ఎదుట వుంటే కూడా అబద్ధాలు చెప్పే దుర్గతి నాకు లేదు. అవున్రా మేము నిన్ను పెంచిన తల్లిదండ్రులమి మాత్రమే" అన్నారాయన.

"నాన్నా నాకు చాలా కన్‌ఫ్యూజన్‌గా వుంది ఏం మాట్లాడుతున్నారు మీరు" అన్నాడు కన్నీళ్ళతో.

అమ్మాజీ కూడా తెల్లబోయి వింటున్నదంతా.

"అవును. ఒకరోజు నేను మీ అమ్మా ఏదో వూరు వెళ్ళి రైలు మారడం కోసం విజయవాడ రైలు వెయిటింగు రూంలో కూర్చుని వున్నాం. అప్పుడే హడావుడిగా ఈమె ఒక చేతిలో చంటిబిడ్డతో వచ్చి మా పక్కన కూర్చుంది. ఆ తర్వాత వెక్కెక్కి ఏడుస్తూ నిన్ను మా చేతుల్లో పెట్టి చేతులు జోడించింది.

మాకేం అర్థంకాలేదు. "దయచేసి ఈ బిడ్డని పెంచుకోండి. నేను ఆపదలో వున్నాను" అంది.

అప్పటికే పిల్లలులేని మీ అమ్మ నిన్ను పెంచుకోవడానికి సిద్ధపడిపోయింది. నన్ను నమ్మండి. నన్ను శత్రువులు వెంటాడుతున్నారు. పసిబిడ్డ ప్రాణాన్ని కాపాడండి" అంటూ ప్రాధేయపడింది. నేను ఏం చేయాలో పాలుబోక ఆమె మాట కాదనలేక తలపంకిస్తూ నా ఫోను నెంబరు ఆవిడకిచ్చి మీరు కుదుటపడ్డాక బిడ్డ కావాలంటే ఫోను చెయ్యండి" అని చెప్పాను. ఆమె వడివడిగా వెళ్ళిపోయారు. ఆవిడే ఈ అమ్మాణమ్మగారు. తర్వాత ఆవిడ ఫోను చేసారు కానీ నిన్నిమ్మని అడగలేదు. ఆమెకు నేనే నెలనెలా డబ్బు పంపుతుంటాను. కానీ చిత్రంగా నువ్విక్కడ వున్నావని నేను కలలో కూడా అనుకోలేదు. అంతా విధిలీల అనుకుంటాను" అన్నారాయన నిట్టూరుస్తూ.

సుబ్బూ అమ్మాణమ్మగారి వైపు చూశాడు. ఆమె ఆర్తిగా సుబ్బూ వైపు చూసింది.

ఆమె ఏడుస్తూ "అవున్నాయనా మీ నాన్న చరిత్రహీనుడు. నాకు చిన్నతనంలోనే పెళ్ళయింది. అయిన రెండేళ్ళలోనే తల్లిదండ్రులు చనిపోయారు. ఉన్న ఒక్క అన్న నన్ను ఆదరించే స్థితిలో లేడు. అతను మరొకతనితో కలిసి ఏవేవో అరాచకపు పనులు చేస్తున్నాడని తెలిసినా వారించే పరిస్థితి నాకు లేదు. చివరికి మీనాన్నకీ అతనికీ ఏదో విషయంలో చెడింది. మీ నాన్నని చంపించడానికి అతను ప్రయత్నిస్తున్నాడని తెలిసి మీ నాన్న నన్ను పారిపొమ్మని రైలెక్కించేసాడు. అతని మనుషులు నన్ను వెంబడిస్తున్నారనే భయంతో నేను నిన్ను వీరికిచ్చేసి అజ్ఞాతవాసంలో వుండిపోయాను. ప్రభాకరరావుగారు నీ క్షేమ సమాచారాలు నాకు అప్పుడప్పుడూ తెలియజేస్తూనే వచ్చారు. నేనెవరో నీకసలు తెలియచేయాలని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. కానీ చిత్రంగా నువ్వు నా కళ్ళెదుటే తిరుగుతున్నావు' అంది సుబ్బూని దగ్గరకి తీసుకుని.

అమ్మాజీ అంతా సినిమాలా చూస్తోంది.

"నాయినా నువ్వెప్పటికీ ప్రభాకర్రావు సుజాతగార్ల కొడుకువే. నేను జన్మ యిచ్చాను అంతే" అంది సుబ్బూ బుగ్గలు పుణుకుతూ.

అలా అనకండి. కన్నతల్లి మీరు. నాది ఒక్కటే రిక్వెస్టు. ఈ నిజం సుజాతకి మాత్రం తెలియనివ్వకండి. తను హార్టు పేషంటు. సుబ్బూ అంటే పంచప్రాణాలు తనకి. సుబ్బూ కోసం కలవరిస్తుంది. సుబ్బూ యికనైనా అజ్ఞాతం వీడి తనని చూస్తే సంతోషపడతాను" అన్నారు ప్రభాకర్రావుగారు లేచి నిలబడుతూ.

"అవును సుబ్బూ, ఆ మహా యిల్లాలు నిన్ను కనకపోయినా అల్లారుముద్దుగా పెంచింది. వెళ్ళు. వెళ్ళి కనపడు. ఈ నిజాన్ని ఎన్నడు ఆమెకు తెలియజేయొద్దు" అన్నారు అమ్మాణమ్మగారు.

సుబ్బూ తండ్రి చేయి పట్టుకున్నాడు.

"అమ్మాణమ్మగారిని...సారి అమ్మని జాగ్రత్తగా చూసుకో" అని అమ్మాజీకి చెప్పాడు సుబ్బూ.

అమ్మాణమ్మగారు చిన్నగా నవ్వి "నాకిప్పుడే జబ్బూలేదు. నువ్వు నా బిడ్డవని తెలిసాక కొండంత బలం వచ్చేసింది నువ్వెళ్ళిరా" అందామె.

సుబ్బూ తండ్రితో వెళ్ళగానే అమ్మాణమ్మగారు డిస్చార్జయి యింటికి చేరుకున్నారు.

అమ్మాజీ ఆ నిజాన్ని గబగబా అందరికీ చెప్పేసింది హుషారుగా.

ఇక అక్కడ పండుగ వాతావరణమే వెలిసింది.

"అవును నేనప్పుడే అనుకున్నా. ఈ కుర్రాడికి అమ్మాణమ్మగారి పోలికలున్నాయని." అంది పాపాయమ్మ గర్వంగా.

"నువ్వన్నీ ముందే అనుకుంటావు లెద్దూ. నువ్వు మరి ఈరబెమ్మానివి" అంటూ నవ్వింది అమ్మాజీ.

"పాపాయమ్మగారన్నది కొంతవరకూ నిజమే. ఆ అబ్బాయిలోని మంచితనం నిజంగా అమ్మాణమ్మగారిదే విధి ఎంత విచిత్రం? ఇన్నాళ్ళకి తల్లీబిడ్డల్ని కలిపింది" అన్నారు సరస్వతమ్మగారు సంతోషంగా.

సుబ్బూని చూడగానే సుజాత ప్రాణం లేచొచ్చింది. కొడుకుని గట్టిగా కౌగిలించుకుని వెక్కెక్కి ఏడ్చింది.

"నువ్వెంత దుర్మార్గుడివిరా! నన్నొదిలేసి వెళ్ళిపోతావా? నేనేం తప్పు చేసానా?" అంటూ.

సుబ్బూ తల్లిని అనునయిస్తూ "నేనేం వెళ్ళిపోలేదమ్మా. నాన్నగారితో ఎప్పుడూ కాంటాక్టులోనే వున్నా. మన యిల్లు పేకాట క్లబ్బుగా మారిపోతే నేనెలా భరించగలను. అందుకే వెళ్ళిపోయాను" అన్నాడు.

"సర్లే జరిగిపోయిందేదో జరిగిపోయింది. ఇక మమ్మల్ని వదిలి వెళ్ళకు" అంటూ కొడుకుని గట్టిగా కౌగిలించుకుంది. సుబ్బూ జవాబేం చెప్పలేదు.

హిప్‌బోన్ ఫ్రాక్చర్‌తో మంచంలో వున్న అమ్మమ్మని వెళ్ళి పలకరించాడు ప్రేమగా.

ఆమె సుబ్బూని ఆర్తిగా నిమిరి "నాయనా నా వల్లనే ఇంత అనర్థం జరిగిందిరా. మీ అమ్మా నాన్నలు నావల్ల చాలా బాధలు పడ్డారు. క్షమించరా" అంది ఏడుస్తూ.

"అలా ఎందుకనుకుంటున్నావ్ అమ్మమ్మా నీ వలనే ప్రపంచాన్ని చూశాను. ఎన్నెన్నో తెలుసుకున్నాను" అన్నాడు ఆమె తల నిమురుతు.

ఆరోజు సుబ్బూ తిరిగి ప్రయాణమవుతుంటే "అయ్యో, మళ్ళీ వెళ్ళిపోతావా?" అంటూ బాధపడింది సుజాత.

"వెళ్ళనీ. పిల్లలు పెద్దవాళ్ళయ్యాక మనల్నే అంటిపెట్టుకుని వుంటారా? వాళ్ళకి వాళ్ళుగా నిలబడొద్దూ" అంటూ సుజాతని వారించారు ప్రభాకర్రావుగారు.

"నేనెక్కడికీ వెళ్ళడం లేదమ్మా. త్వరలో మీరూ నా దగ్గరకొస్తారు" అని తల్లికి చెప్పి బయల్దేరాడు సుబ్బూ.

అతని కళ్ళలో యిప్పుడు కనిపిస్తున్నది ధర్మారావుగారి ఆశ్రమం మాత్రమే.

రెండు సంవత్సరాలలో అక్కడ మొక్కలు చెట్లయ్యాయి. చెట్లు పెనువృక్షాలయ్యాయి. పళ్ళతో, పూలతో వాటిని ఆశ్రయించిన పక్షుల కిలకిలారావంతో ఆ ప్రాంతంలోనే ఒక ప్రత్యేకతని సంతరించుకుని విలసిల్లుతోంది.

ఇప్పుడు పేరుకి అది ధర్మారావుగారి ఆశ్రమం అయినా ఒక నిష్ణాతుడైన వ్యక్తి సారధ్యంలో అది మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయలై భాసిల్లుతోంది. నిజమైన సూర్యుడిప్పుడు ఉదయించాడని ధర్మారావుగారు అతన్ని అందరికీ పరిచయం చేస్తుంటారు.

అతనే సుబ్బూ.

సుబ్బూ మనసా వాచా ఆ ఆశ్రమాన్ని ప్రేమించి దాన్ని అన్నివిధాల ముందుకు తీసుకువెళ్ళే ప్రతి ప్రయత్నమూ చేస్తున్నాడు.

అక్కడంతా ఉన్నది శ్రామికులు.

సోమరులకి అక్కడ స్థానం లేదు.

కబుర్ల రాయుళ్ళకి, రాజకీయ నాయకులకి అక్కడ ప్రవేశంలేదు. ప్రకృతి ప్రతిరూపాలైన స్త్రీలు నిండుగా పూచిన చెట్లలా కళకళలాడుతూ పనులు చేస్తుంటారు. పిల్లలు క్రమశిక్షణతో విద్యాభ్యాసం చేస్తుంటారు.

దాదాపు భజన్‌లాల్ బిల్డింగ్ ఖాళీ అయి అక్కడికి చేరుకుంది. మొదట అమ్మాణమ్మగారిని, అమ్మాజీని తీసుకొచ్చాడు సుబ్బూ. ఆ తర్వాత ఒక్కొక్కరూ అక్కడికి చేరుకున్నారు. ఇక పాపాయమ్మ అక్కడ వుండలేక ఆశ్రమానికే చేరుకుంది.

పాపాయమ్మ వెళ్ళాక ఒంటరిగా వుండలేక లత తన ఉద్యోగం వదిలి ఆశ్రమానికి చేరుకుంది.

అందరికీ అక్కడ తగిన పని దొరికింది.

ధర్మారావుగారు అందరిని మనస్ఫూర్తిగానే ఆహ్వానించారు.

సరస్వతమ్మగారు సాయంత్రం పాడే భక్తిపాటలు వారికి మంచి కాలక్షేపం. అమ్మాజీ, సీత లేసులు అల్లడం నేర్పిస్తున్నారు. అమ్మాణమ్మగారు, పాపాయమ్మ తోటపనులు పర్యవేక్షిస్తుంటారు.

ఒకరోజు మొక్కలకి నీళ్ళు పెడుతున్న సుబ్బూ వెనక ఒక వ్యక్తి నిలబడి వున్నాడు. వెనక్కి తిరిగి చూశాడు సుబ్బూ.

రామక్రిష్ణ

సుబ్బూకి నమస్కరించి "నన్నుకూడా మీలో చేర్చుకోండి. నేను మారిపోయాను. కష్టపడి పని చేస్తాను" అన్నాడు.

పాపాయమ్మ నమ్మలేదు.

"వద్దొద్దు. వాణ్ణి చేరనివ్వొద్దు. కడివెడు పాలల్లో విషం చుక్కలాంటివాడు ఆడు" అంది భీదరిస్తూ.

"మామ్మా, ఇది నీ వ్యవహారం కాదు - నీ పని నువ్వు చూసుకో" అని మందలించాడు సుబ్బూ.

పాపాయమ్మ గప్‌చిప్‌గా వెళ్ళిపోయింది.

సుబ్బూ రామక్రిష్ణని ధర్మారావుగారి దగ్గరకి తీసుకెళ్ళాడు. రామక్రిష్ణ కథంతా విని తలపంకించారాయన.

ఒక మనిషిని అతని గత చరిత్ర విని చెడ్డవాడని ముద్రవేయలేం. కాలం మన మనుగడలో ఎన్నో మార్పులు తెస్తుంది. వాటి ద్వారా పరివర్తన చెంది సక్రమ మార్గంలోకి అడుగుపెట్టినవాడే నిజమైన మనిషి. వెళ్ళు. వెళ్ళి సుబ్బూ నీకు అప్పచెప్పిన పనులు సక్రమంగా నిర్వర్తించు" అన్నారాయన.

రామక్రిష్ణ ఆయనకి నమస్కరించి విధుల్లో చేరాడు.

లత మొహం అతని మార్పు చూసి వికసించింది.

రోజా సత్యవతి కాళిదాసులు సాయింత్రాలు ఆశ్రమానికొస్తారు. దూరం నుండే సుబ్బూని చూసి పుత్రవాత్సల్యంతో పొంగిపోతుంటారు.

ఎంత గుర్తింపు వద్దని అనుకుని అజ్ఞాతంగా సేవలందిస్తున్నా 'సూర్యుడి వెలుగుని దాచతరమా' అన్నట్లుగా ఆ ఆశ్రమానికి జాతీయ బహుమతి లభించింది.

పేపర్లలో, టి.వి వార్తల్లో మొదటిసారిగా బహుమతి అందుకుంటున్న సుబ్బూ అందరి దృష్టిలో పడ్డాడు.

ఫలితంగా ఎప్పుడో ఇల్లువదిలి వెళ్ళిన తాతగారు ఆశ్రమాన్ని వెదుక్కుంటూ వచ్చేసారు.

సుజాత న్యూస్‌లో చూసి ఆనందంతో పొంగిపోయింది. వెంటనే తల్లిని, భర్తని తీసుకుని ఆశ్రమానికి వచ్చేసింది.

ఆ రెండు రోజుల తర్వాత ఒక కారు ఆ ఆవరణలో ఆగింది.

ఆ కారులోంచి దిగిన వ్యక్తుల్ని చూసి దిగ్భ్రమకి లోనయ్యారందరూ.

ధనుంజయరావు వెంట నడచి వస్తున్న మహాని చూసి అందరూ ఆనందంతో పొంగిపోయారు.

"పాపగారూ" అంటూ పరిగెత్తికెళ్ళి కౌగిలించుకుంది అమ్మాజీ ఆనందంతో.

మహా నవ్వింది అందర్నీ చూస్తూ.

ఆమె వేషభాషల్లో ఎంతో మార్పు.

నేత చీరలో జడవేసుకుని హుందాగా తండ్రివెంట నడచి వస్తున్న మహాని దూరంగా మౌనంగా చూస్తూ ఉండిపోయాడు సుబ్బూ.

వాళ్ళు తిన్నగా ధర్మారావుగారి గదిలోకి వెళ్ళి తమని తాము పరిచయం చేసుకున్నారు.

"ఈ అమ్మాయి నా ఒక్కగానొక్క కూతురు. పేరు మహాలక్ష్మి. నా భార్య ఈ మధ్యనే హార్టెటాక్‌తో చనిపోయింది. నా కూతురు నేను చేయాలనుకున్న వివాహాన్ని తిరస్కరించింది. ఒక ట్రస్టు తెరచి తనకి తోచిన సేవలు చేస్తున్నది. నా ఆస్తికంతటికీ ఏకైక వారసురాలు.

మొన్న జాతీయ బహుమతి అందుకున్న మీ సంస్థని చూడాలని ఉబలాటపడింది. అందుకే తీసుకొచ్చాను" అన్నాడు ధనుంజయరావు ధర్మారావుగారితో.

"చూడటానికేమీ లేదు. ఒక్కో మనిషికి ఒక్కో అభిరుచి. అది మంచిదయితే దాని సార్ధకత దానికి లభిస్తుంది" అంటూ మహావైపు చూసి 'నిజంగానే నువ్వు సార్ధక నామధేయవి. లక్షణంగా వున్నావు. పెళ్ళి ఎందుకొద్దనుకుంటున్నావు?' అనడిగారు చిరునవ్వుతో.

మహా జవాబులేనట్లుగా చూసి తలదించుకుంది.

"సరే! నీ కిష్టమైతేనే చెప్పు. నా వలన జరగాల్సిన పనేమైనా వుందామ్మా?" అనడిగారు తిరిగి.

"నేనొక ట్రస్టు నడుపుతున్నాను. అది నాకంత తృప్తి కలిగించడం లేదు. నేనొక్కర్తినే ఆ భారాన్ని మోయలేకపోతున్నాను. మీరు అంగీకరిస్తే దాన్ని మీ సంస్థతో కలిపి ఉమ్మడిగా సేవ చేయాలని ఇక్కడికొచ్చాను. మీరంగీకరిస్తారనే భావిస్తున్నాను" అని వినయంగా తన అభిలాషని వ్యక్తం చేసింది మహా.

ధర్మారావుగారు మందహాసం చేసి "అలాగే కానివ్వమ్మా" అన్నారు.

వెంటనే బెల్ మోగించి సుబ్బూని పిలవమన్నారు.

సుబ్బూ వచ్చి తలదించుకుని నిలబడ్డాడు.

మహా ధనుంజయరావుగారి చూపులు ఒక్కసారే అతనిమీద నిలబడ్డాయి.

సుబ్బూ ఎత్తుకి తగ్గ లావులో తెల్లని లాల్చీ పైజమా ధరించి వాళ్ళకళ్ళకి సరికొత్తగా కనిపిస్తున్నాడు.

సుబ్బూ వారివైపు చూడలేదు.

"చూడు సుబ్బూ ఈయన హైదరాబాదునుండి మన ఆశ్రమం గురించి తెలుసుకుని వచ్చారు. వారికి మన ఆశ్రమ ధర్మాలు తెలియజేసి వారికి అంగీకారమైన పక్షంలో వారి ట్రస్టుని మనతో విలీనం చేసే ఏర్పాట్లు లాయరుగారితో మాట్లాడి చెయ్యి" అన్నారు.

సుబ్బూ తలపంకించి వారిని తనగదికి తీసుకెళ్ళి కూర్చోబెట్టి లాయర్‌తో ఎగ్రిమెంటు చేసే ఏర్పాట్లు చేసాడు. అంతా వ్యావహారికంగానే నడిచింది తప్ప సుబ్బూ మహా తెలిసినట్లుగా ఏ మాత్రం ప్రవర్తించలేదు.

ఆ సాయంత్రం -

సుబ్బూ ఆశ్రమంలో వున్న తామరకొలను దగ్గర వున్న పనసచెట్టు అరుగుమీద కూర్చుని చిన్న చిన్న గులకరాళ్ళని కొలనులో విసురుతూ వాటి వలన పుడుతున్న అలల్ని గమనిస్తున్నాడు. మహా అతని దగ్గరగా వచ్చి "నేను ఆ గులకరాయిలా అనిపిస్తున్నానా?" అనడిగింది చిరునవ్వుతో.

బదులుగా సుబ్బూ నవ్వి "రా, కూర్చో. నువ్వు గులకరాయివయినా నేను కొలనుని కాదులే" అన్నాడు.

మహా కూర్చుని "జీవితం అలసిపోయినట్లుగా అనిపించడంలేదా?" అంది.

"లేదు నిత్యనూతనంగానే ఉంది. రోజూ ఎంతమంది శ్రమజీవుల గాథలు వింటుంటానో. వారందరి ఆలోచనా విధానాలని మారుస్తూ వారి పురోగతిని గమనిస్తున్నప్పుడు ఒక చిరుమొక్క దశలవారీ పెరిగి పూలూ, పళ్ళూ అందిస్తున్న భ్రాంతి కలుగుతుంది.

"ఏమో నేను అలసిపోయాను. అమ్మ నాతో పోరాడి పోరాడి చనిపోయింది. నాన్న నేను ఒంటరినయిపోయానని కుమిలిపోతుంటారు.వీరి దృష్టిలో పెళ్ళి ఆడపిల్లకి ఒక గమ్యంలాంటిది. ఆ ఒడ్డుచేర్చలేక పోయామని వారి వేదన."

"మరి చేసుకోవాలిందికదా!"

"నిజమే. చేసుకోవాల్సిందే ఒకసారి మోసగాణ్ణి ప్రేమించి - మరోసారి ప్రేమించినవాడిని పొందలేక విరక్తి చెందాను. ఇప్పుడసలా వ్యామోహం లేదు. కానీ ప్రయాణం చెయ్యాలి. ఎటు చేయాలో ఎందుకు చేయాలో తెలియక ఒక ఆపన్న హస్తంకోసం మాత్రమే ఇక్కడికి వచ్చాను. నిన్ను ఇబ్బంది పెట్టి నీ ఆశయాలు భంగం చేయాలని ఎంతమాత్రం కాదు" ఆమె మాటల్లోని నిస్పృహ, అందులోంచి పుట్టుకొచ్చిన ఆత్మాభిమానం కొట్టొచ్చినట్లుగా కనబడి తలదించుకున్నాడు సుబ్బూ.

"అందుకు నీకే యిబ్బందీ వుండదు. నువ్వనుకున్న ఆశించిన స్నేహ సహకారాలు నీకు తప్పక అందుతాయి. ధర్మారావుగారు చాలా మంచిమనిషి. పద వెళ్దాం. చీకటి పడుతున్నది అని లేచి నిలబడ్డాడు సుబ్బూ. అతని వెంట నడచి వస్తున్న మహాని అస్తమిస్తున్న సంజెకెంజాయ రంగు ఆకాశపు కాంతిలో దూరం నుండి చూసిన ధర్మారావుగారు గుంభనంగా నవ్వుకున్నారు.

వెళ్తూ వెళ్తూ ధనుంజయరావుగారు చెప్పిన మాటలు, సత్యవతి, కాళిదాసులు చెప్పిన సంగతులూ - అన్నీ అతనికి వారం రోజుల్లోనే తెలిసిపోయాయి.

అందరిదీ ఒకటే మాట. సుబ్బూ మహాలు పెళ్ళి చేసుకోవాలి..

ఆ రోజు ధర్మారావుగారు సుబ్బూని పిలిచి "పెళ్ళి చేసుకోవా?" అనడిగారు.

సుబ్బూ ఒక్కసారి ఆయననుండి వచ్చిన ప్రశ్నకి తెల్లబోయి "అదంత అవసరమా గురూజీ" అన్నాడు.

"అవసరమే. వివాహం స్త్రీ పురుషుల జీవితానికి ఒక పరిపూర్ణతని తెస్తుంది. ఒకరితో మరొకరు కలిసి వేసే అడుగులు సంతోషాన్నీ ధైర్యాన్నీ, నమ్మకాన్నిస్తాయి. మనో నిబ్బరాన్నిస్తాయి. వద్దనుకోవాల్సిన నిబంధనలు కానీ, అవసరంకానీ మన ఆశ్రమానికి లేదు. పైగా ఒకే సేవా ప్రవృత్తి వున్న యిద్దరు వ్యక్తులు కలిసి పనిచేస్తే మన ఆశయాలు మరింతగా ఫలిస్తాయి. ఆలోచించు"

సుబ్బూ మౌనంగా బయటకి వెళ్ళాక మహాని పిలిచి అవే మాటలు చెప్పారు ధర్మారావుగారు.

ఆ రోజు అందరి సమక్షంలో సింపుల్‌గా సుబ్బూ, మహాల రిజిస్టర్ మారేజ్ అయిపోయింది.

ఆ సాయంత్రం సత్యవతీ కాళిదాసులు ఆశ్రమంలో అందరికీ విందుభోజనం ఏర్పాటు చేసారు. ప్రభాకర్రావు, సుజాత, అమ్మాణమ్మ తదితరులందరి సమక్షంలో జరిగిన ఆ వివాహం వీరూ - వారూ అని లేకుండా అందరూ ఆనంద భాష్పాలే అక్షితలుగా వారిపై కురిపించారు.

ఇప్పుడా దంపతులు మునుపటి గిల్లి కజ్జాలాడుకునే చిలిపి పిల్లలు కాదు. ఒక గొప్ప బాధ్యతని స్వీకరించి ముందుకడిగేసిన పరిపక్వత పొందిన యువతీ యువకులు.

(సమాప్తం)

అంకితం -

దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాలు రచనాలోకానికి దూరమైన నన్ను ఉత్సాహపరచి తిరిగి వారి అంతర్జాల పత్రికద్వారా నా చేత రచనలు చేయించి గత అయిదు సంవత్సరాలుగా నా రచనలు 'నిదురించే తోటలోకి' - 'మన కథ నిజం కాదా' సీరియల్స్ ప్రచురించిన కౌముది పత్రిక సంపాదకులు కిరణ్‌ప్రభగారికి , వారి శ్రీమతి కాంతికిరణ్‌గారికి ప్రేమాభిమానాలతో ఈ నవల అంకితం -

రచయిత్రి,

మన్నెం శారద

Post your comments